

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 126.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. junija 1887.

Letnik XV.

Ljute rane modèrnega društva.

(Po „Vrhbosni“.)

(Konec.)

13. Z ničemur se ne šopirijo proti cerkvi tako, kakor s prosveto in svobodo. Ono smo že naslikali, pogledjmo tudi to svobodo, ktere cerkev ne dá ljudem.

Mi vemo in verujemo, da je Bog gospodar svobodnih ljudi, kteri upajo, da jih bo resnica osvobodila; tudi duh peklenski je gospodar sužnjem strasti.

Drugi pravijo, človek niti ne more biti svoboden, ker ga je uklenila osoda, družba itd.

Tretji naposled velijo, da je človek neomejeno svoboden, pa brez te neomejene svobode preneha biti človek.

Niti ti tretji se ne zlagajo z nami, ker mi priznavamo, da nam je Bog gospodar; to pa je proti človeški svobodi: imeti gospodarja.

Kakor razumevajo svobodo, tako tudi delajo. Prvi mirne in zadovoljne narave — drugi apatični, tretji so pa oholi. In v svojeglavnosti svoji zapeljujejo svet, naj bo tudi on ohol, pa naj služi svojim strastim.

Suženj — to je strašna oskrunba človeškega dostojanstva in ta tolika oskrunba je žrtva sebičnosti, ker le sebičnost more človeka zjednačiti z živaljo. S svobodo pa ga goni do te ničevnosti, ker mu s svobodo iztrga iz srea Boga, in ga uči, da svoboden blodi po svetu kakor zver po hosti. V imenu tako pojmljene svobode meče se križ iz šol, otroci se otemajo iz krščanske odgoje roditeljske, zakon — temelj družbinemu življenju — prestvarja se v pusto razkošnost, a trudno zaslužen novič siromaški postaja plen državnih pustolovcev.

Nima niti sama narodna svoboda tistega zagotovila, ktero ji more dati le cerkev, najdejo se pa danes osvoboditelji, kteri se ne brigajo doma za svobodo, ampak jo vzkračujejo z raznimi sebičnimi izgovori. Zato trdimo z najstanovitnejšim prepričanjem, da Evropa ne vživa svobode in da se je daleč odmaknila od one resnice, ktera je edino zmožna storiti nas svobodne v osebi in v družbi, in ktero tudi sedaj ponuja Evropi in vsemu svetu po svojih misijonarjih cerkev, sveta zaročnica Kristusova, ki je pravi in edini osvoboditelj sveta.

14. Med nas pristaše Jezusovega nauka in tukaj opisane zatečnike sreče in blagostanja naroda mešajo

se še drugi ljudje, kteri nam le toliko odobravajo, kolikor tudi oni zametujejo, to je šovinizem, makijavelizem in iredento; in ravno teh ljudi je pri nas Slovenceh po vseh krajih precejšnje številce.

Odgojeni v liberalnih naukih, sadovih struje, ktera pobija katoliško prosveto, ktera je napravila pot današnjemu političnemu zmešanemu stanju, nasrkali so se predsodkov proti katoliški cerkvi. Vse bajke, nepravilne krivde in spačena fakta proti cerkvi, ktere nahajamo v prosvetnih naših knjigah, lastnina so teh naših prijateljev. Pa kar so rodili staremu zahodu, to bodo rodili tudi mlademu izhodu, toraj tudi nam Slovincem. In kako lahko se pozablja v stari Evropi, kar ji je dobrega storila cerkev, in kakor nalašč zapira oči pred delovanjem cerkve med novimi krščanskimi narodi v najdaljnejših in najzapuščenejših krajih, tako bo tudi pri nas. Nasprotje proti cerkvi bo še večje, socijalne stranke se bodo delile po večjem ali manjem brezbožstvu, a očetovski naši spomini na glavni boj za krst častni in lepo ime Jezusovo in ljubezen svete stolice za nas Slovence postanejo sramota našemu potomstvu. In takrat pride čas tiste strahote, ktera sedaj z najneusmiljenejo vojsko žuga zahodu evropskemu; ali ne bojmo se, da ne bo dedičev, kakor se tudi mi sedaj štejemo med dediče Evrope. To bo takrat kaznen Slovincem, kakor je ta evropska zmešnjava kaznen za grehe zahoda. Potrjuje me v tem tudi sv. pismo in modra beseda propovednika Ravignana: Bog se ne obnaša proti narodom kakor proti osebam. Že na zemlji dosežejo narodi plačilo ali kazen.

Cerkev ni niti učila, niti zahtevala, da cerkovnjaki sedijo v Evropi in drugod na ministerskih stolicah ali morda celo na prestolu. Cerkev cerkovnjakom, državnikom država, ali jedni in drugi pod zastavo križa, pred kojim se zapira peklo, odpira pa nebo, poslednji namen človeku. To je gotovo najnesebičnejše načelo, to je pa tako lepo razvito v nanku katoliške cerkve in posebno v vzvišeni encikliki „Immortale Dei“, in še obširnejše v slovenski naši knjigi, v lanski postni okrožnici prevzišenega gospoda škofa Strossmayerja, ktera je tiskana sama za-se v posebni izdaji in ktero vsem spoštovateljem škofovim posebno necerkovnjakom priporočamo z največjo navdušenostjo na blagor našega naroda.

Bog daj, da bi se ne moglo očitati Slovincem: „O cives, cives, quaerenda pecunia primum est, post

nummos virtus.“ Hor. Epist. I. 53. (O državljani, državljani, najprej je iskati denarja, po denarjih čednost.) („Vrhbosna“ 1887. br. 7.)

Govor g. državnega poslanca dr. Viteziča

v državnem zboru dné 14. maja.

(Dalje.)

Gosp. poslanec je sklenil svoj govor, rekoč: da koroški Nemci nikakor ne nameravajo koroških Slovencev ponemčevati, temveč je vse njihovo delovanje na to obrnjeno, da se šole razmeram primerno preosnujejo.

Gospod poslanec je sam trdil, da je Korošcem neogibno potrebno nemški znati, ker so s sosednjimi nemškimi pokrajinami bolj v dotiki, kakor pa s slovanskimi. Ta trditev zdí se mi jako dvojgljive vrednosti in je gosp. poslanec ž njo pokazal le svoj namen, da res mislijo Slovane ponemčevati, kar se dejanski tudi samo po sebi potrjuje, kajti že v prvem razredu ljudskih šol je nemščina obligatna. (Poslanec Ghon: Ni res, v drugem in tretjem!) No, se že razvidi, da nečete drugega nego ponemčevati. Če bi začeli s poščevanjem nemščine v tretjem ali četrtem razredu, bi človeku še ne delo tako hudo, da se pa že v prvem razredu s tem prične, tega pa vendar ne bo nihče odobral. (Klici na desnici: Slovenščina se pa zanemarja!) Se vé, da se vsled tega slovenščina zanemarja! Dalje nam je navel gospod poslanec dovtip o koroških Slovincih, s kterim se nikakor ne more ponašati.

Kar je poslanec gospod Klun povedal, je gola resnica in to bi bil moral celo sam Ghon potrditi, ko bi ga bil slišal. Gospod poslanec Klun je namreč rekel, da je dotični dovtip bral v nemško-liberalnih listih, pa ga ni pohvalil, temveč hudo grajal.

In res se ni spodobilo, da gospod poslanec s koroškimi Slovenci tako neslane burke brije.

Sedaj se hočem podati pa k predmetu samemu. Namenil sem se namreč, govoriti o isterskem ljudskem šolstvu. Že lansko leto dné 3. aprila prerешetal sem Vam ta predmet ob budgetni debati prav

LISTEK.

Trapez.

III.

Lepo popoldne je bilo, ko so pokopavali Polžetovo Marijano. Pod sinjim nebom so se prepeľjavali ptički, žvrgoleči ji smrtno pesem; travica je duhtela bujno, prijetna sapica prepihovala je obraze. A kaj če to — smrt nima sreča za to; njeni zakoni so mrtvi in se ne brigajo, če tudi porušijo blago srečo, če tudi marsiktero človeško srečo uničijo in za-se pograbiijo delež svoj. Le cerkveni zvon je žalostno donél po tihem dolu, vzbujajoč verne k molitvi za dušo umrle. Le jedina cerkev je tu izvrševala blago dejanje, skrbéč za dušo in truplo ranjce. In v resnici, glej! v smrti te vse zapusti; naj si tudi tvojih prijateljev kdo obriše solzo raz lice, kaj to, saj mu jo prihodnji veter že posuši, izbriše pa

tudi spomin tvoj raz zemljo. Cerkev pa te mrtvega ne zavrže, ne zapusti te, kakor to stori lastna mati tvoja, marveč v blagoslovljeni zemlji ti postelje za zadnji počitek in še čez grob za teboj pošilja tebi tolažljive, Sodniku svojemu pa prošeče besede, sladke besede miru, divne besede življenja. Take misli bi se ti vzbujale, ko bi bil priča Marijaninega pogreba. Blaga ženica ni imela ob svojem grobu nikogar, da bi se je dostojno spominjal; domači so komaj čakali, da so spravili njeno truplo iz hiše, njeno premoženje pa v svoj žep. Ljudje so se razšli s pokopališča. Kmalo potem pa se izza cerkve prikaže moška postava; počasi se plazi proti mestu, kamor so ravnokar položili umrlo. Plašno se ozira krog sebe, je-li ga kdo vidi. Blod je in razmršen; gologlav in bôš čepi nad grobom in čudne besede mrmra v rujavo prst. Dolgo časa prečepi na tléh; naposled pa se splazi nazaj, od koder je prišel, bil je Primož.

Ave Marijo je že odzvonilo; glasovi kravjih zvoncev in nevbrano petje porednih pastirjev se je

zgubljalo po zraku in v temno krilo se je odévata gora in plan. Nad cerkvijo v gošči je zaskovikala sova in netopirji so se spuščali šepetaje s peruti semtertje. Na pokopališči pa se je nekje justavil možak in čulo se je pokanje prsti. Kmalo se je zaslíhalo grebenje in čestokrat je otožen evenk odmeval v tiho noč. Nekdo je kopal. Jako se mu je mudilo, ker prst je padala na vse strani in čestokrat se je zadela lopata ob trdo kamenje.

„Ne bodo te ne“ — je šeptal sam s seboj Primož, kajti ta je bil tukaj, „ne pustim te jim, nikakor ne, nikakor ne. Kam pa naj grem brez tebe, kam naj se zatečem; saj mi boš dala kruha, kaj ne Marjanica — ker sem tako grozno lačen“. Globoko je pri tem vzdihnil in lopata mu je zdrsnila iz rok. „Vzeli so mi tebe in te zaprli, pa zakopali, a jaz te najdem in potem bo — prijetno; ti me boš obvezala; oh kako me boli glava, kako me peče“, in ves onemogel se je zgrudil na tla. A moč ljubezni, hrepenenja je silna; po konci se

na drobno. Zato mi ni treba vsega tega še enkrat na dan vleči. Omejiti se hočem le na šolsko uradno letno sporočilo iz leta 1884/85. — kajti od minulega leta ga še ni na svetlo, vsaj kolikor je meni znano ne — in Vam navesti nekaj opazek v zvezi z mojim lanskim govorom. Iz onega govora razvidi lahko vsakdo program laške stranke gledé šolstva v Istriji. Ta stranka si namreč prizadeva, po Istri tudi ondi laške šole ustanoviti, kjer do sedaj še ni laških šol. Kjer pa ni verjetnosti, da bi se ustanoviti dale, prizadeva si pa zopet na vso moč, da tak kraj prav nobenih šol ne dobi. In če še to ni mogoče, potem pa skrbi, da se otroci po slovanskih šolah, kar se dá malo učé.

Po ljudskem štetju iz leta 1880., ki se je po Istri tudi zelo tako godilo, kakor po Koroškem, namreč ob pritisku stranke, ki je bila tedaj na krmilu, razvidi se, da je bilo takrat v Istri 164.000 Slovencev in 114.000 Lahov. Sporočilo deželnega šolskega sveta pravi, da je v Istri 61 laških in 87 slovanskih šol — na papirji. Če bi jih bilo toliko v resnici dejanskih, bi ne bilo tako neugodno, kajti število šol bi bilo v nekakem razmerju s številom prebivalstva. Kdor se s tem natančneje pečá, razvidi, da temu ni tako, kajti 61 laških šol ima skupaj 155 razredov, 87 slovanskih šol pa le 77, reci s e d e m i n s e d e m d e s e t razredov. Morda bo kdo vprašal, kako je to mogoče, da je manj razredov, kakor šol. To je tako, ker se med temi 87 slovanskimi šolami nahaja 26 šol za silo, ki se smatrajo sicer tudi za šole, če tudi v resnici niso. Ondi, kjer imajo take šole, dobi dotični duhovnik — ne vem ali 50 ali 100 gld. na leto remuneracije — za to pa more sobo in vse drugo za šolo potrebno preskrbeti. Lahko si mislite, kaka šola da se more napraviti s 50 gld. remuneracije. Toliko je vredna, kakor če bi je ne bilo. Največ, kar se more otrok v taki šoli za silo naučiti, je, za silo brati in pisati.

Razun teh je pa od onih 87 slovanskih šol še treba odšteti takozvane mešane šole, katerih je zopet 13. Če toraj odštejemo 26 šol za silo in 13 mešanih šol, ostane jako pičlo število pravih slovanskih šol. Mešane šole so pač bolj laškim, kakor pa slovanskim podobne, kajti že v prvem letu podučuje se laščina kot obligatni predmet. (Čujte! na desnici.) Čem višje napredujejo otroci v razredih, temveč se morajo učiti laški. Na ta način se Slovani potujčujejo, ne pa podučujejo. (Čujte! na desni.) Še toliko se nihče ne potrudi v teh šolah, da bi otrokom elementarne pojme v domači besedi razlagal.

Laška stranka pa tudi s tem še ni bila zadovoljna. V najnovejšem času poslučuje se povsod jako zvitega načela, da povsod ondi, kjer so Lahi v manjšini in če jih je še tako malo, se jim morajo napraviti vsoprednice, na katerih se za Boga ne sme drugi deželni jezik podučevati in je popolnoma izključen. Kjer so toraj Lahi v manjšini, držé se tega načela strogo. Tako n. pr. v Fontani, Lovrani, in še po več drugih krajih. Kjer so pa manjšine slovenske ali hrvaške, ondi se pa Lahi za navedeno načelo nič ne brigajo, kaj še le, da bi ga vresničili. Tako n. pr. so pred dvema letoma Pazinci prosili, da naj bi se jim napravila slovanska vsoprednica, ker jako zdatna njihova manjšina znaša petdeset družin. Niti odgovora niso dobili na to. Po vseh teh krajih prepušča se navadno volji starišev, kam da hočejo vpisati svoje otroke. Revne stariše Lahi na vse mogoče načine pregovarjajo, da zapi-

šejo svoje otroke v laške razrede in je tako čisto naravno, da taki otroci prav nič ne napredujejo v šoli, ker ne umejo podučnega jezika laškega.

Prav to je pa namen laške stranke, da ostane slovansko pleme brez omike, brez poduka, da tem lažje Lahi gospodarijo z njim. (Res! na desnici.)

Na ta način se toraj zgodi, da se po 34 slovanskih šolah laščina podučuje. Razven tega podučuje se v Istri po 36 šolah nemščina. To je vendar slaba osnova, ki posebno ondi, kjer bi se po naravnem potu dal kak napredek doseči, tistega prav na vso moč ovira. To se mi potrjuje še celó v tem-le uradnem sporočilu, ki ga imam pred seboj; kajti med raznimi zaprekami, ki so napredku v poduku na poti, bere se tudi to-le:

„Potreba, ki jo razmere zahtevajo, da se po manj dobro osnovanih šolah tudi še drugi deželni jezik podučuje, in pa da imajo te šole preveliko število učencev“. Na ta način se že prav zgodaj zato skrbi, da se slovansko prebivalstvo potujčuje, deloma na nemško, deloma na laško stran. Pri tej borbi za obstanek narodnosti so navadno germanizatorji na slabšem, nego polahovalci.

V dokaz tega sklicujem se na navedeno uradno sporočilo, kjer se bere, da se po teh laščina deloma z dobrim vspehom, deloma s srednjim vspehom podučuje, nemščina pa vseskozi s slabim.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. junija.

Notranje dežele.

Z Dunaja se poroča, da pojde *prestolonaslednik Rudolf* 17. t. m. v London k slavnosti petdesetletnice angleške kraljice. Iz Londona se vrne cesarjevič 25. junija in odide, kakor je znano, 28. junija v Galicijo.

Austrijsko vojno ministerstvo se posvetuje o vojni postavi, ki poteče l. 1889. Podaljšala se bo zopet za deset let; novi načrt pa nasvetuje mnogo sprememb.

Trgovinski minister *Olivier pl. Bacquehem* odlikovan je z redom železne krone prve vrste. Vse stranke spoštujejo sedanjega trgovinskega ministra. *Češki* profesor dr. Zucker, ki je zaradi dijaških nemirov odložil svoja predavanja na vseučilišči, nastopil je svojo službo. Dijaki so ga živahno pozdravili.

Na *Ogerskem* pričelo se je po vsi deželi volilno gibanje. Stari poslanci poročajo svojim volilecem o svojem delovanju v državnem zboru, novi kandidati se priporočajo z raznimi obljubami. V mnogih volilnih okrajih sta po dva, tudi po trije kandidati. Največ krika vzbujajo grof Apponyi in njegovi prijatelji. Vendar ne bodo imeli toliko vspeha, kolikor se trudijo, ker nimajo določenega programa. V volilnih govorih priznajo celó vladni pristaši, da peša in propada ogersko gospodarstvo.

Vnanje države.

Črnogorski knez odišel je z Dunaja v Strassburg. Spremljajo ga kneginja Milena, princesinja Milica in Stana, princ Mirko in minister Božo Petrovič.

Srbski kralj Milan je baje naročil opoziciji, naj se vdeleži volitev v skupščino.

Mnogi *ruski* časniki odločno pišejo proti *angleško-turški* pogodbi in trdijo, da je ruska vlada ne bo potrdila. Turčija je izročila že sedaj Egipt Angležem. Evropske države ne morejo potrditi svojevoljnega koraka Turčije, ker imajo pravico določevati o egiptskem posojilu. Vprašanje je

mednarodno, in če Turčija odstopi Angležem pravice v Egiptu, smejo tudi druge države zahtevati odškodnino. „Pet. Vjedomosti“ pišejo: Rusija ne more dovoliti, da smejo le Angleži razpostaviti svojo armado ob sueškem prekopu. Turčija se ni z drugimi državami posvetovala, ko je sklepala pogodbo z Anglijo. V sedanjih razmerah Rusija ne more očitati Angležem, da vzmó, kar morejo, ker nesebičnost in zatajevanje nista lastnosti politike sedanjega časa. Pač pa mora Rusija pojasniti Turčiji, da ne smé sama dovoliti Angležem posebnih pravic, ki morejo škodovati ostali Evropi. Na ta način lahko Turčija odstopi Angležem še obrambo Dardanel. Vplivni politiki so nekdanj svetovali, naj Rusija zasede Bolgarijo, ako Turčija odstopi Angležem Egipt. Razmere so sedaj drugačne. Turčija noče izročiti Rusiji varstva Dardanel, zato tudi Rusija ne more dovoliti, da Turčija izroči Angležem sueški prekop. Ako Angleži dobé Egipt, imeli bodo močno trdnjavo in zaslonbo za svoje dežele v Aziji.

Nemška vlada namerava državnemu zboru predložiti še nekaj postav za Alzacijo in Loreno. Alzaško-lorenškemu deželnemu odboru bo vlada še bolj omejila pravice. — Nemški časniki popisujejo v dolgih člankih slovesnost, ko se je v Holtenau-u pri Kielu postavil temeljni kamen prekopa iz Severnega v Baltičko morje. Navzoči so bili cesar Viljem, ministri, člani zveznega sveta, državnega in pruskega deželnega zbora. Ta prekop bo dolg okoli osemdeset kilometrov in bo vezal imenovani morji. Največje vojne in trgovske ladije bodo lahko vozile po prekopu. Na Danskem raznotero sodijo o posledicah novega prekopa za dansko trgovino. Pomorski častniki trdijo, da voznja po prekopu za Dance ne bo imela slabih nasledkov, ker bodo morale ladije le počasi voziti po prekopu, in po leti bo marsikter kapitan raje vozil po ovinku okoli Danske, kakor po novi morski cesti. Trgovci pa se bojé škode, ker se vnanje ladije, namenjene v švedska in ruska pristanišča o Baltičkem morji ne bodo več ustavljale v Kodanji. Da bodo mogli s Hamburgom vsaj nekoliko tekrovati, priporočajo trgovci, naj vlada razglasi Kodanj kot pristozišče.

„Politiki“ se poroča iz Pariza, da v 17 letih še nobeno *francosko* ministerstvo ni imelo toliko nasprotnikov v zbornici in po deželi, kakor sedanje. „Justice“ piše o sestavi novega kabineta: „Sramotna spletká se je posrečila, kupa sramote je izpraznjena.“ „Intransigent“ piše, da je minister Rouvier v zvezi z bonapartisti. V zbornici je 175 monarhistov, od katerih je 125 glasovalo za ministerstvo. Zbornica šteje vseh poslancev 583; pri zadnjem glasovanju jih je bilo navzočih 424, glasovalo jih je za ministerstvo 285. Iz teh številk moremo posneti, da se mora ministerstvo naslanjati na desnico in na oportuniste, ali pa mora razpustiti zbornico in razpisati nove volitve. Ko bi bil ostal Boulanger še v ministerstvu, izgubila bi s časom zbornica svoje ustavne pravice, in general bi bil vladal po svoji volji francosko državo. — Rouvier je obljubil zbornici, da bo zmanjšal stroške za 80 milijonov; v prvi vrsti bo znižal stroške za armado. Vojni minister je neki obljubil, da francoska armada izprazni Tonkin. Dohodke hoče novo ministerstvo zvišati, ker je izdalo stroge naredbe proti goljušijam pri carini. — Boulanger je bil zadnje dni v obližji Pariza, da bi bil v sili hitro pri rokah, ko so se vršili nemiri v Parizu. Novi vojni minister Ferron mu je ponudil višje poveljstvo, kterege pa ni hotel vsprejeti, ker želi nekaj mesecev počitka. Zbornica je z 378 glasovi proti 177 vsprejela novo sladkorno postavu. V soboto se je pričela debata v vojaški postavi. Poslanec Martimprey je ostro pobijal postavu, ker se mu zdaj ne zdí primeren čas, da se preosnovi armada.

Kakor smo že omenili na tem mestu, zahtevajo delavci v *Belgiji* splošno volilno pravico. O Binkostih se je zbrala v Bruslji liberalna stranka, da se posvetuje o zahtevi delavcev. Zbralo se je okoli 500 odposlancev. Zboru je predsedoval P. Janson. Konečni vspeh posvetovanja je bil, da je zbor s 317 glasovi proti 127 zavrgel splošno volilno pravico. Sklenili pa so, potegovati se za volilno pravico vseh onih, ki znajo brati in pisati. Delavci gotovo niso zadovoljni s tem sklepom. Liberalci so tudi pričakovali, da se bo njihova stranka združila, ki se je bila v zadnjem času razcepila na več delov. Dosegli toraj niso nobenega namena. — Delavski nemiri so se večinoma poglobili, v mnogih krajih pričeli so delavci delati. Vendar mora vlada previdno postopati proti delavcem in jim izpolniti kolikor mogoče opravilne zahteve, da se ne ponové državi nevarni in škodljivi nemiri. V Bruslji praznujejo le še nekateri delavci v premogovih jamah. Lakota je prisilila večino delavcev, da so zopet pričeli delo. — Zadnjič smo omenili, da se je kraljeva družina odpeljala v grad Laeken. Kakor se poroča iz Bruslja, bila je med potjo v nevarnosti. Ravno, ko se je kralj z družino peljal čez most v Laekenu, skočijo k vozu štiri osebe in ga vstavijo. Jeden napadovalec priskoči h kralju in mu preti s pestjo. Kočijaž skoči z voza, policisti prihité na pomoč in vjamejo vse štiri napadovalece.

„Nuova Antologia“ je priobčila članek znanega Bonghi-ja. Pisatelj dokazuje, da je sporazumljenje koristno *papežu* in *italijanski* državi. Trdi dalje, da laška država ne more papežu odstopiti nobene dežele. Le garancijska postava more se v mnogih točkah predručati. — Ako bo italijanska

je vzpél in še krepkeje, še ročneje je kopal v tibi noči. „O kako si daleč, kako globoko, a vendar moram priti do tebe; imeti te moram, naj veljá, kar hoče“, tako je jécal in vodne srage so mu stopile po licih. „Marijanica, saj mi boš dala hlebček, saj nisi nič huda; dala mi ga boš, kaj ne, ker tako strašno sem lačen.“ Raztepeni revež je še bolj hitel razgrebati trdo prst. Luna je priplavala na nebó in na cerkvenem zidu se je risala dolga črna senca bornega Primoža. Bled je bil kot smrt; in ves zabuhel v glavo; nogi so se mu šibili in roka se mu je tresla, a vendar je še zasajal lopato v zemljo, da so škropili prsteni deli daleč na okoli.

Prikopal je do dna; že se mu je pokazala rakev; „te že imam, si že pri meni“, je vskliknil in z vso silo je vdaril po lesenem pokrovu, da se je globoka špranja napravila v mehki les. Sklonil se je in nagnil svojo glavo vanjo, a rezek, mrtvaški duh ga je omamil; vskliknil je in v nesvesti se je zgrudil na rakev. Luna pa je plavala mirno ravno

nad njim in mu zrla v blede, mrtvaški obraz; veter je zavel po grobéh, da so venci zašumeli in svetli križ vrhu zvonika se je iskril v blelih žarkih; v zvoniku se je oglasila ura in še jedenkrat je zaskovikal skovir — Primožu smrtno pesen. Mrtvega so drugo jutro potegnili iz jame; oh jemine, jemine, stokale so stare ženice, kakošna smrt, kako žalosten konec!

Dalje časa se je pléla sicer govorica v obližji o tej stvari, a zgodilo se je zopet kaj družega. Primož pa se je bil pozabil. In vendar blaženi Primož! v ljubezni koprneče srce se mu je razpočilo in goreča ljubezen mu je zrahljala zadnjo posteljo; večno živa priča ti ostane, da tudi „trapčevo“ srce ni ljubezni nezmožno, da ni nezmožno plamenéče, žive, redke ljubezni!

vlada poslušala take možé, ne bo še potrebnega miru med cerkvijo in državo. — Kaj namerava italijanska vlada storiti v Masavi, ni še natančno znano. Pretekli teden je zbornica obravnavala vojaški budget. Vojni minister je zagovarjal stroške za vojsko v Afriki. Vlada ne smé še natančno svetu razkriti svojih namenov, a to je gotovo, da armada ne zapusti afrikankega obrežja. Crispi je v imenu ministerstva odločno rekel, da vlada ne smé odpoklicati armade iz Afrike. — 3. junija so vsi listi se spominjali smrti Garibaldijeve. Celó vladni listi so povdarjali, da Garibaldijeve slavnosti pospešujejo javno življenje v Italiji. Slavnost se je vršila na kapitolu v Rimu, Garibaldijev spomenik je bil ovenčan. Tudi naši Tržaški in isterski „neodrešeni“ Italijani poslali so Garibaldijevemu sinu telegram in ga nagovarjali, naj končá delo svojega očeta. — To so oni zvesti Avstrijci, ki se pred svetom hočejo ponašati s zvestobo do Avstrije! Kaj želé naši avstrijski Italijani, tega ne pojasnijo v telegramu. Pač ni treba pojasniti, ker je sploh znano, da se raje ozirajo v Italijo preko morjá, kakor na Dunaj. Upati smemo in moramo, da se našim Italijanom ne bodo izpolnile želje. — V Bolonji je ustavilo delo okoli 9000 delavcev. Policija vzdržuje red.

Bivši *angleški* ministerski predsednik Gladstone odpotoval je 2. junija v Svanseo, kjer je njegova stranka priredila zborovanje. Na vseh postajah ga je probivalstvo pozdravljalo. Gladstone je v svojih nagovorih omenjal irske zadeve. Povdarjal je tudi, da morajo prebivalci v Valesu dobiti enako samostalnost za svoje domače zadeve.

Nedavno smo poročali o zaroti proti *turškemu* sultanu. Vse zarotnike, ki niso ubežali, poslal je sultan na turško božjo pot v Meko, od koder se gotovo ne vrnejo. Med izgnanimi je tudi Osman paša, znan iz zadnje rusko-turške vojske. Bil je v zadnjem času bolj prijazen Rusom kakor Angležem. Zato je gotovo vseč Angležem, da ga je sultan poslal iz Carigrada v Azijo.

Grška zbornica je v tretjem branji dovolila doklado prestolonasledniku. Opozicija ni glasovala. Ministerski predsednik Trikupis je naznanil zbornici, da je dobil državno posojilo, in da se bodo kupile tri vojne ladje za 30 milijonov drahem.

Izvirni dopisi.

Iz Brdskega okraja, 4. junija. Dne 2. junija napravila je Brdska podružnica sv. Cirila in Metoda svoj letni shod. Od lanskega leta pristopilo je 33 novih udov, tako, da šteje sedaj 1 pokrovitelja g. Ivana Vrhovnika, 7 ustanovnikov in 59 letnikov, skupaj 67 udov. Volil se je definitivni odbor per acclamationem, namreč preč. g. kanonik-dekan J. Toman kot predsednik, g. Janko Kersnik, dež. poslanec, kot podpredsednik in delegat k letošnjemu občenemu zboru bratovščine; g. Ivan Vrhovnik tajnik, in g. Janežič blagajnik.

Podružnica naša šteje sicer že lepo število udov, med njimi skoraj vse duhovnike in učitelje okraja, vendar ni toliko, da bi se ne dalo pomnožiti. Ne odnehajmo prej, dokler ne dosežemo števila 100, pa tudi potem še ne počivajmo.

Zanimiv in navdušen je bil govor tajnikov, vreden, da ga priobčite, ker more ogreti še marsikterega mrzlega sina Slovenije.

Iz Ribnice, 30. maja. Kakor je bilo v časopisih in če se ne motim, tudi v „Slov.“ čitati, našli so v Ribnici ob potoku na Velki dne 17. t. m. poznane italijanskega mojstra zidarja Giacomo Macuglia mrtvega. Ker je imel dotičnik čevlje sezute, nožič poleg sebe, in pri tem ves denar (govoré, da je bilo 112 gold. 8 kr.) pri sebi, pa pri tem prerezane žile na rokah in prerezan vrat, dalo se je že samo ob sebi soditi, da se je umoril sam. To je pozneje potrdila tudi komisija. Ker je pa do smrti vedno vodil svoje posle in stavbe, ter se ni videlo, da bi bil v obnašanju svojem kaj spremenjen, ni se moglo reči, ali se je umoril pri zdravi pameti, ali pa so mu je bilo res zmešalo. Zarad pomanjkanja menda mu tega ni bilo treba. Po svojih starodavnih zakonih mora sv. cerkev takemu odreči slovesen pogreb. Teh zakonov se držaje, zabranil je tudi naš častiti gosp. župnik zvonjenje in vernim kristijanom navaden pokop. S tem pa se je zanesel ogenj v streho. Liberalci iz Vuherja hotli so v družbi z liberalci v Ribnici duhovnika na vsak način prisiliti, naj se samomorilec slovesno pokoplje. Ker se v to ni moglo dovoliti, sta pa glavarja naših nemčurjev telegrafirala prečast. knezo-škofijstvu, naj ono razsodi in zapové, kako naj se pokoplje. In odgovor se je baje glasil negativno. (Kaj pa da, sicer bi bila stopila drugače na noge.) Pa vkljub vsemu temu zbrala se je na Križovo velika množica pri-

stašev in častilcev samomorileca na pokopališču, ki so mu hotli prisiljeno, zlorabeč cerkvene naredbe, skazati zadnjo čast. Poslednjič moral je biti pokopan vendar brez navzočnosti duhovnika. Da se jim je odbila želja in njih nakana ni vresničila, to jih sedaj strašno jezi in precej drugi dan so baje kovali pritožbo na c. kr. namestnijo, ki naj sedaj č. g. duhovnika kaznuje. Kakošen kruh bo iz te moke, se še ne vé; pa da bi bilo resnično, kar je „Marburgerca“ od zadnje srede pisala, češ, da je slovensko ljudstvo provzročilo vsled tega proti g. duhovnikom skoraj revolucijo, proti temu moramo odločno ugovarjati. Dopisun je mogel to reči le v imenu domačih in imenovanih prišedših liberalcev, kajti znano naj bode, da smo bili Slovenci v življenji res tudi prijatelji samomorileca in smo ga tudi do določene meje spoštovali, toda tam, kjer se tako drzno prekoračijo božje zapovedi in cerkvene naredbe, naj si bo v oziru kakoršnem koli, tam mora celó narodnost narediti prostor veljavnim cerkvenim zakonom, kateri so enaki za vse narode. Toliko pa smo poleg Slovencev že tudi katoličanje, zvesti sv. cerkvi, da nam kaj nemogočega zahtevati od nje niti na um ne pride. Soditi ranjkega nam ne gré, kajti sodil ga je Bog; toda prej nego se za slovesen pogreb potegovati, moramo mu pač zameriti, da je ravno v našem kraju zapustil tako slab vzgled, kjer o samomirih doslej še ni bilo dosti slišati. Toliko za sedaj resnici in javnemu mnenju na ljubo.

Iz Maribora, 5. junija. Kakor ste enkrat že omenili, imamo te dni razstavo perutnine, ki jo je napravilo štajarsko perutninsko društvo. Pričela se je dne 4. t. m. in bo trajala do 6. junija. Vdeležile so se je tudi dežele: Kranjska, Hrvaška, gorenja in dolnja Avstrija, Ogerska, Češka, Saksonska, Würtemberg in celó Hamburško mesto. V imeniku je navedenih 204 števil razne perutnine, kakor kokoši, purani, gosi, race in druga vsakovrstna perutnina, kakor so pavi in dr. Golobov je 321 števil razstavljenih, raznih tičev od najmanjšega pevéčka pa do največje pri nas živeče ptice roparice 76 števil. Enoinšestdeset števil obsegajo razni tičji preparati, učilna sredstva, razna krma (ali živež) priprave itd. Sploh ima zapisnik vsega skupaj 662 števil.

Za darila so namenjene srebrne in bronaste državne medalije, srebrne in bronaste medalije štajarske kmetijske družbe, srebrne in bronaste medalije društva, denar zlati in srebrni, priznalne diplome in častna darila. Konkurenca je jako velika in živahna, razstavljena perutnina lepa in bo težavno, premije pravično deliti. Darila se bodo delila jako slovesno v ponedeljek 6. t. m., kedar bo ob enem konec razstave. Kokoši je videti šestindvajset vrst. Najboljše za naše kraje so takozvane Langshaus-kokoši, katerih prvotna domovina je severna Kina in so prišle še le pred petnajstimi leti v Evropo. Jako so dobre za valenje in jajca. Nesejo tudi po zimi, ker za naš mraz skoraj niso nič občutljive. Prav posebno ugodne so pa za pitanje zaradi mehkega in okusnega mesa. Kapuni tega plemena so najboljši. — Enako plemo je Plymouth-Rocks-kokoš gledé jajc, valjenja in okusnega mesa. Ker si štajarska mnogo prizadeva za požlahtnenje perutnin, pač ni čuda, da štajarski kapuni po celi Evropi slovó! Vpliv perutninskega društva se povsod pozná. — Za požlahtnvanje naše domače perutnine so pa posebno ugodne Brahma-, Dorkings- in Houdans-kokoši in jih štajarsko društvo povsod razširja. — Čehi in Ogri so poslali veliko število prav lepih domačih kokoš na razstavo. — Izmed rac zastopane so: Peking-, Aylesbury- in Rouen-race. Dalje je videti nekaj zlatih in srebrnoperih bažantov, pavov, pèr, labudov, štokelj in čapelj. Golobov je dvajset vrst tukaj, ptičev pa prav posebno veliko. Razstavljenih je tudi nekaj valilnih strojev in nekaj književnosti o perutnistvu.

Domače novice.

(Imenovan je) č. g. Anton Jaklič, kaplan na Vrhniki, dejanskim vojaškim kaplanom druge vrste ter priredjen v službo vojaškemu duhovniškemu okraju Inomost, kamor te dni odide!

(Umrli je) danes ob 1/2 12. uri blagorodna gospodična baronica Evelina Lazzarini prevedena s sv. zakramenti za umirajoče za pljučnico. Naj v miru počiva!

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 7. dan junija leta

1887. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani: I. Naznanila prvosedstva. — II. Finančnega odseka poročila a) o prodaji mestne njive parc. štev. 70 na Spodnjih Poljanah; b) o prošnji predstojništva Trnovske župne cerkve, da naj mestni magistrat kot cerkveni patron dá primeren donesek za novo cerkveno zastavo in baldahin; c) o računskih zaključkih mestne klavnice za leto 1886.; d) o pokritji popravilnih in vzdrževalnih stroškov za velike realke poslopje 1886. leta; e) o pogojih prodaje kompleksa 5. orolov 445 sežnjev mestnega svetá, ležečega okoli deželne posilne delavnice, kranjski deželi. — Stavbinskega odseka poročila a) o vlogi društva za gradnjo delavskih stanovanj; b) o določitvi stavbinskih črt pri Jelenovi hiši na vogalu Reseljeve in sv. Petra ceste; c) o določitvi stavbinske črte ob cesti na Rožniku. — T a j n a s e j a.

(Dramatičnega društva) predstava na Vrhniki vršila se bode v nedeljo dne 19. junija t. l. Igrala se bode poleg „Ponesrečene glavne skušnje“ in „Popolne žene“ burka „Ne kliči vraga!“ Začetek predstavi je ob 8. uri. — Sedeži se dobivajo pri g. Gab. Jelovškemu za čitalnične ude po 80 kr., za neude po 1 gld. Vstop v dvorano je za ude 30 kr., za neude 50 kr. Vspeh moralen in gmoten pri lausnem gostovanju na Vrhniki zagotavlja nam tudi letos polno hišo. — Slovenske predstave pnehajo potem do meseca avgusta, ker želé tako razni čitalnični odbori, pri katerih bode igralno osobje dramatičnega društva letos še gostovalo. V avgustu potujejo igralci v Gornji Grad na Štajarsko ter priredé, spojeni z pevci Kamniškega pevskega zbora „Lira“, veliko besedo. V Idriji sodeluje društvo ob priliki odkritja spominske plošče pokojnega knezo-škofa Wolfa. V oktobru ali novembru zaključí svoje letošnje potovanje s Trstom, kjer se imajo po dogovoru Tržaških domoljubov gg.: Dolencia, Kržeta, Grebenca i. dr. z dramatičnega odbora režiserjem g. Borštnikom za prvo poskušnjo vršiti letos tri predstave. Vse predpriprave za omenjene tri predstave prevzeli so slavni odbori slovenskih Traških društev pod načelništvom gosp. Dolencia. Slovenski Taliji pričinja se daniti tudi na obalah Jadranskega morja!

(Potres) je bil, kakor se nam poroča, v Št. Jerneji včeraj popoldne okoli 3. ure 20 minut.

(Z Gorenjskega) se nam poroča, da so na Viskem v Šenčurski župniji zasledili skrivno družbo, ki je kovala denar. Štiri osebe so v petek priprli.

(V Ormožu) vršile so se volitve v okrajni zastop 2. junija iz skupine velikoposestnikov. Vseh volilcev je 101; vdeležilo se je volitve nad 60 volilcev. Izvoljeni so kandidati narodne stranke, nasprotna stranka se ni vdeležila volitve. Danes volijo občine. Gotovo zmaga tudi danes narodna stranka, in Ormoški zastop ostane tudi v prihodnje slovenski.

(Volitve v Ptujski okraj) so razpisane. Skupina veliko-posestnikov voli 8. julija, skupina občin 13. julija. Volilci, volite značajne in zanesljive može!

(Učitelj Koceli), ki je utonil pri Zidanem mostu, je bil 3. t. m. pri Brežicah kraj Save najden. Spoznali so ga po obleki in po v žepu najdeni dopisnici glaseči se na njegovo ime; žepna ura je kazala dvanajst. Ponesrečil je v noči 16. maja vračajoč se iz Radeč domú in skočil iz broda, misleč, da je že pri obrežji — v vodo in zginol. Pokopan je bil 4. t. m. Pogreba se je vdeležilo tukajšnje učiteljstvo in rajnemu položilo venec na grob.

(Toča) je pobila dne 1. junija zvečer med šesto in sedmo uro po slovenskem Koroškem v okolici Priboj, Goriče, Jeriša in Žitara vas. Šla je dvajset minut s tako silo, da je vse uničila, kar je dosegla. Poljski pridelek in sadje sta popolnoma razbita. Čudno debela je padala in kar rogljata je bila. Škoda znaša blizo 50.000 goldinarjev.

(Huda nevihta) privršala je dne poslednjega maja ob 4. uri popoldne nad okolico sv. Lovrenca v Slovenskih Goricah na Štajarskem. Toča je bila debela, kakor golobja jajca, namešana z ledenimi kosovi še bolj debelimi in rogljati. Zbila je do celega poljske pridelke, sadje in trsje. Po cestah je bilo toliko vode, da niso bile za rabo. Ubogi ljudje! Pri tej priliki si pač ne moremo kaj, da ne bi opozorili naših ljudi, da naj se zavarujejo proti škodi po toči, da bodo vsaj nekaj imeli, če že ob pridelke pridejo.

(Požar.) Dne 31. maja igrali so se pri bajtarji Lojzetu Fekoniji po domače pri Kvarji v Smolincih na Štajarskem v župniji sv. Antona otroci z ognjem in so zažgali. Gorelo je opoldne in je ponesrečilo tudi žalibože dvoje ljudi. Mati je namreč hotla re-

šiti iz goreče hiše dveletno svoje dete, kar se ji pa ni posrečilo, pač pa se ji je vnela obleka in se je uboga žena po životu tako opekla, da skoraj ni upanja, da bi ozdravila. Zgorelo je tudi troje živine in trije prešiči.

(Murskega parnika) v Gradec še ni bilo ne v soboto in ne v nedeljo, če tudi ga je v soboto popoldne na tisoče in tisoče ljudi pričakovalo. Gostilničar „zum Königstiger“ je napravil na čast prihodu na vrtu, ki ga ima na levem bregu Mure, slovesnost in jo je izvrstno zadel, kajti do polnoči se je vse gnjetlo, toliko je imel ljudi, ki so parnika pričakovali. Zakaj ga še ni, nihče ne vé; toliko je znano, da je iz Oseka že odšel; govori se pa tudi, da ne more naprej, ker je Mura sedaj prevelika, toraj prederoča, propeler pa preslab in je ne more prav zmagovati.

(V Gorici) nameravajo narodnjaki osnovati društvo „Sokol.“

(V Paznu), kakor smo poročali, zmagala je pri zadnjih volitvah hrvatska stranka. Novi občinski zastop je sklenil, da bo uradoval v hrvatskem jeziku. Italijani se bodo gotovo pritoževali pri deželnem odboru in pri vladi. Upamo in želimo, da je konec slavi Pazinske irredente.

(G. Anton Bezenšek), ki je pred leti izdal „Jugoslovanski stenograf“ in bil več časa kot stenograf v Bolgariji, prevzel bo vredništva „Mira“ v Celovci.

(Župana) volili bodo v Celovci v torek dopoldne.

(Vojaške selitve.) Po letošnjih dokončanih velikih vajah selili se bodo po naših pokrajinah sledeči vojaški oddelki. Pehotni polk št. 61 iz Trsta v Pulj; pešpolk št. 62 iz Gorice v Karlsburg na Erdeljsko; pešpolk št. 82 iz Sibinja (Hermannstadt) v Trst, in slovenski pešpolk št. 97 iz Pulja v Gorico.

(Nemško parobrodno društvo v Trstu) je dosedanje parobrodne zveze Trst-Aleksandrija že sito, in je predložilo nemškemu državnemu zboru in Bismarku prošnjo, da naj bi se dosedanja zveza Trst-Aleksandrija opustila, mesto nje pa vpeljala nova zveza: Trst-Port-Said-Aden-Zanzibar, od ktere se je nadjati večjega dobička tudi za Tržaško trgovino, kakor pa od dosedanje. Ob enem bi ta zveza prevaževala tudi pošto iz Brindisija, blago iz Trsta za iztočno Azijo in Avstralijo do Adena, kjer bi iz Zanzibara vračajoč se zopet sprejemala avstralsko in iztočno-azijatsko blago za Trst.

Razne reči.

— Zgodovinske drobtinice na šesti dan junija. Kdo ne pozna Herostrata? Malenkosten in neznamenit bil bi rad velik in sloveč, toraj zažge 6. junija tempelj Diane v Efezu, ki je bil tolike lepote, da se je štel med sedem čudežev sveta. Herostrat požigalec bil je sicer usmrten in prepovedano njegovo ime imenovati, a do današnjega dne se imenuje ter se bode imenoval tudi še prihodnja stoletja. Isti dan je bil rojen Aleksander Veliki, sin Filipa, kralja Macedonskega. Komaj 33 let star, je podjarmil že skoraj polovico znanega sveta. A premagovalec sveta sam sebe ni znal premagovati; umrl je najbrž zaradi nezmernega pijančevanja še le 33 let star, leta 353 pred Kristusom. — Sestega junija leta 1533 umrl je laški pesnik Ludevit Ariosto.

— Na Dunaji je na pošti ukradl Filemon Zalevski 20 pisem, v katerih je bilo v zlatu in bankovcih nad 150.000 gl. denarja. Kdor vjame tata, dobi 1000 gl. plačila in še deseti del denarja, ki bi se našel pri tatu.

— Velik požar v Hamburgu. V torek zvečer nastal je v Hamburgu požar, kakoršnega ni bilo od leta 1842. Šest velikih skladišč ob morji je pogorelo. Zgoreli ste tudi dve angleški ladiji „Gladicator“ in „City of Dortmund“. Na mnogih ladjah so zgoreli tudi jadrniki, mnogo kave, pavole in drugega blaga. Ljudi ni zgorel nobeden. Požar se je razširil 400 metrov na dolgost. Ko bi bila sapa potegnila proti kopnemu, bila bi škoda še večja. Požar so pogasili še le v sredo popoldne. Zgorelo je tudi dvajset železniških vozov. Škode je več milijonov.

— V Parizu je zgorelo pri požaru komične opere 70 oseb, spoznali so jih 58.

— Potres je bil 30. maja po vsej Mehiki. Ljudje so bili v velikem strahu, vendar škode ni napravil.

— Resnico prislovice: „Človek ni nikoli prestar, da bi se ne mogel kaj dobrega naučiti.“ dokazala je v novejših dneh neka jako stara žena, Suzana Jonson, ki se je kot sedemdesetletnica začela učiti brati in pisati ter se obojega do dobrega naučila

— Velik vihar je bil 25. maja v Kalkuti. Potopila se je ladija in 750 ljudi.

— Gledišč je pogorelo od 1752. leta 632 in v njih 10.500 ljudi.

— Ta pa zná! Po noči je opazoval nek gospod utrinjajoče se zvezde skoz daljnogled. Vojak, stoječ na straži, ga pozorno pazi. Kar se utrne zvezda in gospod odloži daljnogled. Ves zavzet pravi vojak: „Šment, ta pa zná! zvezdo je zadel. Sem videl z lastnimi očmi, kako ti je padla“.

— Tolažba zdravnikov. Kmet: „Gospod dohtar, lepo bi prosil, da bi mi kaj zapisali; jaz mislim, da mi pljuča nagajajo. Zdravnik ga preišče: „Le domú pojdite, oča, pljuča bodo držale, dokler bote živeli“.

Telegrami.

Praga, 6. junija. Grof Henrik Clam-Martinic včeraj nenadoma umrl.

Carigrad, 6. junija. „Reuterjevo izvestje“: Pogodba o priklepu turško-srbskih železnic je podpisana. Razsodna komisija bo razsodila nedoležene točke med Hirschem in turško vlado.

Umrli so:

2. junija. Marija Poženel, zasebnica, 76 let, Kolodvorske ulice št. 3, Marasmus. — Lucija Dimnik, posestnica, 60 let, sv. Petra ceta št. 13, Meningitis.

3. junija. Julij Mallner, uradnikov sin, 3 leta, Rimska cesta št. 5, škrlatica.

4. junija. Frane Šuster, komisijonar, 49 let, Mestni trg št. 7, kap.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	termomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	735.62	+17.2	brezv.	jasno	12-10 dež	
4. 2. u. pop.	736.10	+18.4	sl. zap.	oblačno		
9. u. zveč.	737.42	+12.2	sl. zap.	oblačno		
7. u. zjut.	738.25	+10.4	brezv.	megla	0-00	
5. 2. u. pop.	736.04	+23.8	sl. zap.	del. jasno		
9. u. zveč.	736.54	+17.4	sl. zap.	sk. jasno		

V saboto čez dan oblačno, popoldne ob 6. huda nevihta ki je trajala skoraj pol ure, zvečer se je zjasnilo. V nedeljo zjutraj megla, potem del. jasno, popoldne nekoliko oblačno, zvečer zopet jasno. Srednja temperatura obeh dni 15.9° in 17.2° C., za 1.7° in 0.6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

6. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ — „
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	112 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	886 „ — „
Kreditne akcije	288 „ 20 „
London	126 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 07 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 98 „
Nemške marke	62 „ 32 1/2 „

Tržne cene

dné 4. junija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 15	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 87	Surovo maslo, „	— 96
Ječmen, „	4 25	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	3 25	Mleko, liter „	— 10
Ajda, „	4 22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 55	Telečje „	— 52
Koruza, „	5 20	Svinjsko „	— 60
Krompir, „	2 67	Kostrunovo „	— 40
Leča, „	12 —	Pisane „	— 40
Grah, „	13 —	Golob „	— 20
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr. „	2 76
Maslo, kgr.	1 —	Slama, „	2 76
Mast, „	— 64	Drva trda, 4 □ mtr.	6 30
Špeh svež, „	— 60	„ mehka, „	4 10

ŽELODČEVA ESENCA

lekarna Piccolija
v Ljubljani

ne ozdravlja samo odrasle, marveč je najboljšo sredstvo za glistave otroke, in marsiktera mati, ki je rabila to lečilo za svoje otroke in družino, nam pričuje s hvalečnim smejem, da ji je to zdravilo obvarovalo otroke najnevarnejših boleznih, ki tolikokrat izhajajo edino iz glistavosti.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštne povzjetji. Poštino trpe p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (5)

S tem si usojamo naznanjati ter čast. duhovščino, posebno katehete, opozoriti, da je v Gradci ravno kar izišla in se pri nas dobiva knjiga:

Praktisches

Handbüchlein für Katecheten

enthaltend

den „Auszug aus dem grossen Katechismus mit kurzen

Wort- und Sacherklärungen

von

(1)

Dr. Franz Oberer.

Knjiga obsega VIII. 412 str. 8°, ter stane gld. 2. po pošti 10 kr. več.

V to stroko spadajočih knjig sicer ne manjka, pa dosedajne izišle so v inozemstvu ter se na avstrijske razmere in katekizme ne ozirajo. Zdaj nam pa podaja gosp. pisatelj knjižico, ktera se z našimi razmerami, ter katekizmom, izišlim v c. k. založbi šolskih knjig na Dunaji, strinja. V knjižici je katekizem popolno ponatisnjen.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida. *) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(33)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni Živinski prah (1 zavoje 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobredelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi enajsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valcazorjev trg šte. 5.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostra je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.